

Landschapsplan

in het kader van

Inpassing en integratie van 3 woningen locatie Schiksedijk America

Colofon

Opdrachtgever:

Naam: Dhr. T. Linskens
Adres: Midden Peelweg 16
Postcode en plaats: 5966 RA America
Mailadres:
06-50816161

Contactpersoon:

Naam: Dhr. Theo Linskens

Dossiergegevens

Titel

Inpassing en integratie 3 woningen
Schiksedijk America

Document

Plan 28-3-2022

Status

Definitief

Versie

28-3-2022

Opsteller

Ing. Ron Janssen

1. Inleiding

De initiatiefnemer dhr. Linskens heeft het voornemen om op hun perceel aan de Schiksedijk te America 3 woningen te bouwen. Als uitloper vanuit de kern America past dit mooi in de structuur. De gemeente Horst aan de Maas heeft het standpunt dat dit past, maar stelt de voorwaarde dat vanuit de Bronsgroene status van de locatie er zorg dient te zijn voor een juiste landschappelijke inpassing en een ruime integratie in het gehele landschap.

De gemeente Horst aan de Maas heeft hierbij de eis gesteld dat er bij de aangeleverde onderbouwing er ook een all inclusive landschapsplan toegevoegd dient te worden, dat voor de groene omgeving een meerwaarde oplevert en ook de biodiversiteit van dit stukje landschap een impuls krijgt.

Hierbij opgemerkt dat de gemeente Horst aan de Maas voor de bouw per nieuwe woning een financiële kwaliteitsbijdrage aan de orde is van € 165.000,-. Hierbij is met de gemeente geschakeld dat de landschappelijke inpassing de basiseis is, maar wanneer er aanvullende kwaliteit qua groen en beleving op project gerealiseerd wordt, dan kunnen deze kosten in mindering worden gebracht van de financiële kwaliteitsbijdrage.

Daar de eigenaren begaan zijn met de groene omgeving, dat ook te zien is op de huidige woonlocatie, is er samen een plan opgesteld.

Met de gedachte van een kwaliteitsplan is er een inrichtingsplan opgesteld met bijbehorend beheer, zodat de plek een groene parel in het landschap vormt en bijdraagt aan een fraaie dorpsrand van het dorp America. Naast de inrichting met groen zal ook de oplossing infiltratie regenwater integraal worden meegenomen.

De basis van het inpassingsplan vormt de inventarisatie/analyse en daarna het landschapsplan hoe functionaliteit en gebruik juist geïntegreerd wordt in zijn groene omgeving.

Dit landschappelijk inpassingsplan is door Ron Janssen Erf- en Landschapsverfraaiing opgesteld, in nauw overleg met de initiatiefnemers.

Locatie staat onder weergegeven op figuur 1.

Figuur 1: Locatie perceel met indicatief de nieuwe bebouwingszone

2. Locatie en situatie

De locatie is gelegen aan de straat Schiksedijk, een van de uitvalswegen vanuit het dorp America. Een open enclave in het lint aan de rand van het dorp in een rationeel halfopen agrarisch cultuurlandschap. Deze zone hier vormt de randzone van het beekdal van de Kabroeksebeek beek, welke mooi begeleid is met een groenzone. Met de groene dorpsrand en enkele mooie buurerven is het een mooie plek, welke ook sterk gevormd wordt door de eikenlaan aan de Schiksedijk. Het tegenover gelegen boomteeltbedrijf met erg veel groen vormt een mooie groene zone dat bijdraagt aan het groene decor dorpsrand, waarin op deze open enclave de 3 woningen zullen verrijzen.

Op de locatie zullen de drie woningen verrijzen en een toegangspad naar het achterliggende perceeltje dat fraai wordt ingericht. De nadere vormgeving woningen is volop in de maak.

Onderstaand geeft de basisinfo, visie en maatregelen weer. De maatregelen zijn onderdeel van de omgevingsvergunning/bestemmingsplanwijziging en hiermee de impuls te geven om naast mooie woningen in het lint ook inzet te plegen voor een groene en duurzame omgeving in het landschap rond de woningen.

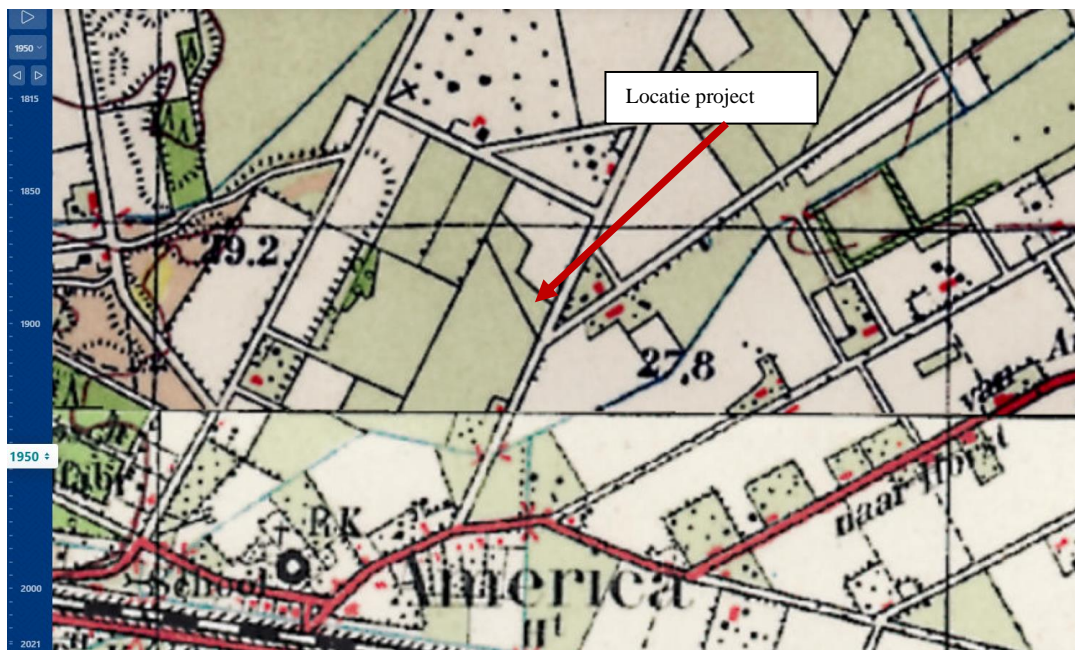
3. Basisinfo

Het landschapsplan dient op maat te zijn van de ingreep in het landschap, passend binnen de kenmerken landschap en vanuit het bestaande groen.

Vandaar is de situatie goed bekeken (bestaand groen in omgeving, figuur 4) en zijn de basisgegevens nader bestudeerd en vormen inspiratie voor het inpassingsplan.

De gemeente wil graag in het plan een bevestiging, dat het strookt met hun landschappelijke en biodiversiteits-visie om mooie plekken te creëren.

Historie van de plek

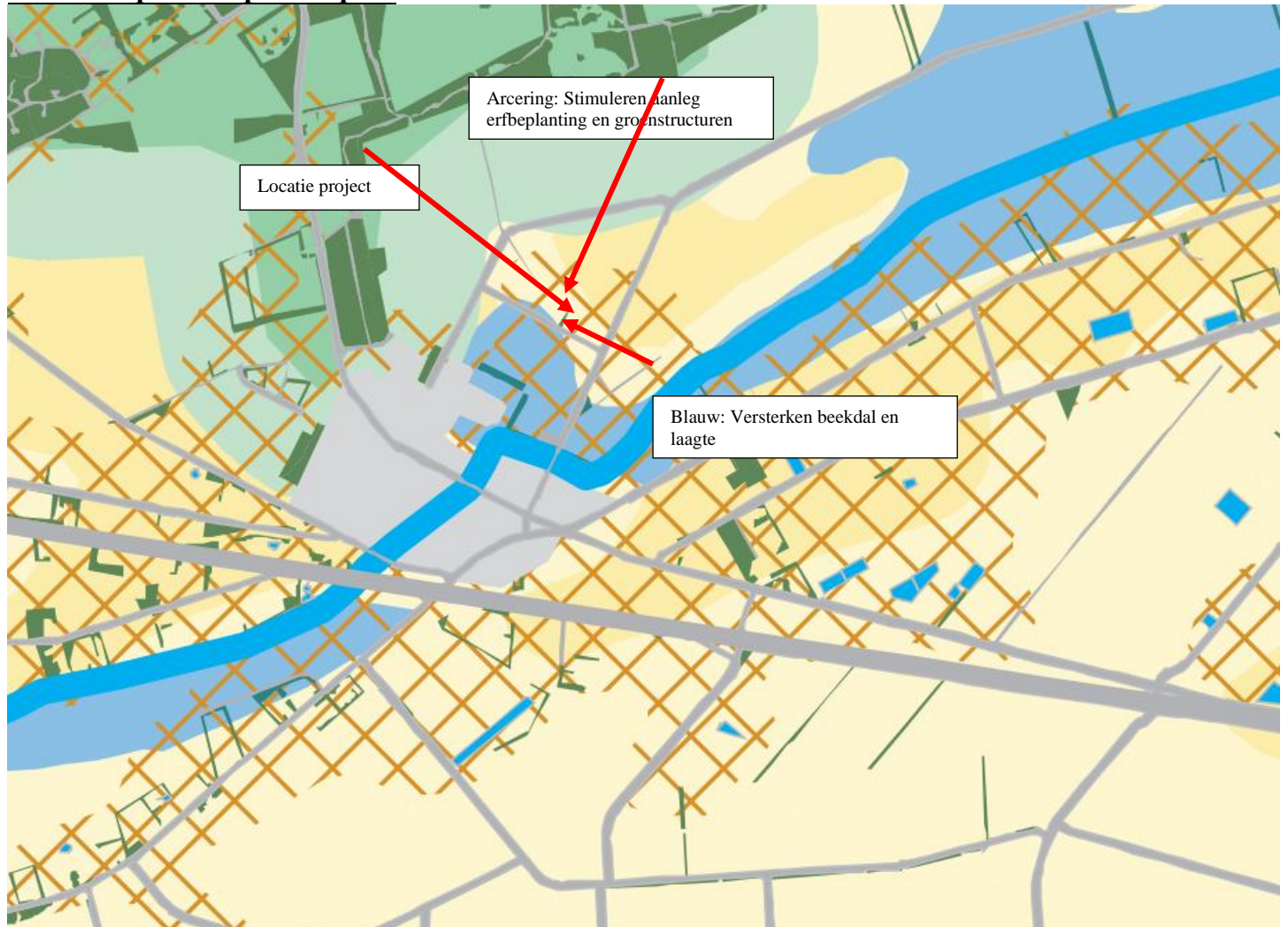

Figuur 2: Locatie van project op kaart 1950

De voorgaande kaart laat helder de oorsprong van het landschap lezen. Het laat zien hoe de locatie terug in de tijd is geweest. Destijds was de locatie de overgangszone van het halfopen beekdal Kabroeksebeek beek en het verdere meer opener agrarisch cultuurlandschap. Allemaal

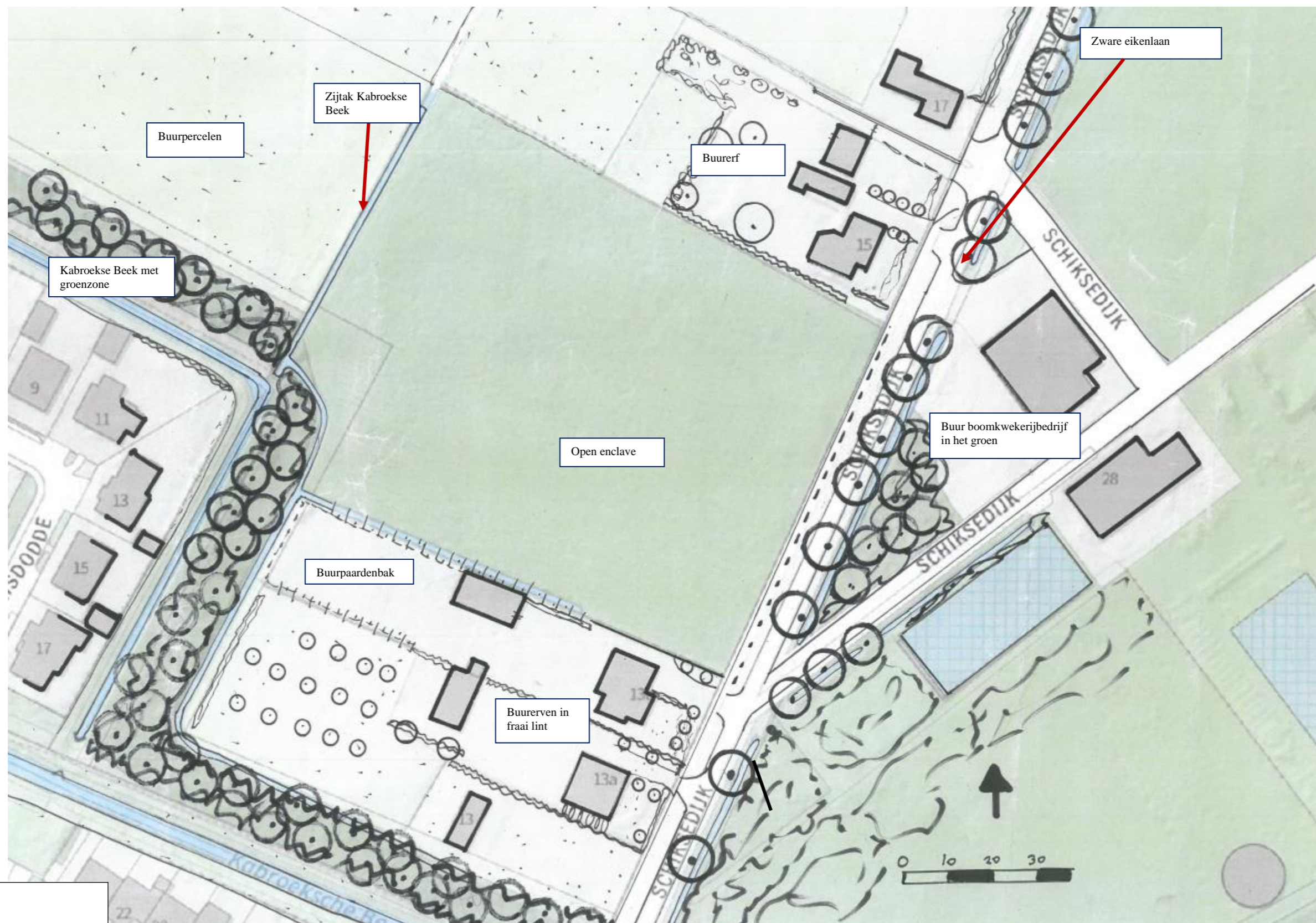
rationele kavels vanuit een jongere ontginning. De kavels hier zijn deels omkaderd met bomenrijen en de nabijgelegen erven zijn met hagen en hoogstamweitjes omgeven.

Landschapsinfo op deze plek

Figuur 3: Handreiking vanuit Landschapskader provincie Limburg

Vanuit het Landschapskader staat aangegeven dat de locatie gelegen is in een zone waar sterk wordt ingezet op stimulering erfbeplanting en groenstructuren met aan de beekdal en laagte de stimulering met landschapselementen om het beekdal en laagte te versterken.

Figuur 4
Huidige situatie

4. Bestaande situatie

De huidige situatie staat in figuur 4 helder weergegeven. Een open enclave binnen het lint van de Schiksedijk, wat verder omgeven is door mooie erven en het groene boomkwekerijbedrijf. Een stevige eikenlaan verbindt het geheel. Verder de Kabroeksebeek en de groenzone. De GHG is hier 1,00 meter onder maaiveld, dus de infiltratie hier gaat makkelijk aan de rand van beekdal-laagte.

5. Visie landschap, biodiversiteit, water en beleving

De visie is om het lint verder te vervolmaken en het achterliggende cultuurlandschap te versterken als uitloper van het Kabroekse beek beekdal. De 3 woonpercelen hebben ieder een oppervlakte van 750 m².

Door de 3 woningen een mooi groen kader te geven met hagen en enkele bomen, past het mooi in de lijn van de bestaande erven en is het woondeel ook helder omkaderd. Dit vormt het tuingebeuren met het omliggende extensievere landschap er omheen. Vandaar dat de tuinhagen Beukenhagen zijn en de hagen grenzend aan cultuurlandschap iets meer gevarieerd met gemengde hagen. De bomen geven naast de eiken ook een verbindende laanstructuur. Met het toegangpaadje met mooie poort wordt het achterliggende wekje bereikt. Door dit in te richten als een kleinschalig wekje met op de randen enkele landschapselementen, bomen en een poel langs de beekloop ontstaat er een aantrekkelijk geheel, passend binnen de beekdalsfeer. Door te werken met singels en bomen, behoud je het doorzichtig naar het omliggende gebied dert voor de bewoners erg fijn is en ook vroeger zo is geweest, een halfopen omkadering van de weilanden alhier. De juiste situering van de groene elementen geven ook de buurbouw een groene rand en leuke bosschages bij de poel, dat ecologisch erg waardevol is. Vanuit het eigendom Waterschap, kan de uithoek niet ingericht worden, maar met een extensiever beheer van deze kruidenrijke zone past het perfect in het geheel.

Een mooie groene luwte. Met het juiste beheer vormt het een oase voor vele flora en fauna.

Qua regenwater zullen de 3 erven hun regenwater op eigen erf op een makkelijke manier afvoeren naar een zaksloot-wadi op de rand van hun woonperceel.

De oppervlakte van ca. 250 m² verharding geeft met een bui T= 100 een hoeveelheid regenwater wat afgevoerd moet worden van 25 m³. Dit zal geleid worden naar de infiltratiewadi, langs rand van het erfdeel, zodat het als "zaksloot" in de tuinbeplanting/grasveld mooi past. Hier kan het regenwater infiltreren. Met de GHG van 1,00 meter onder maaiveld is er afdoende bufferruimte om het water kwijt te kunnen.

6. Onderbouwing nieuwe groenelementen passend binnen de het authentieke landschap

knotwilgen begeleiden de beekloop

houtwal

bomen als accent

broeinhoop

WAT EN WAAR PLANTEN?

De meest voorkomende streekeigen boom- en struiksoorten voor het vochtige zandgrondlandschap (beekdal en akkercomplexen) en de plek op het erf en/of de omliggende percelen

BOMEN EN BOOMGROEPEN OP HET ERF

Aanplant van bomen en solitairgroepen op en rond het erf met zomereik, sierkers of notenboom
Aanplant van hoogstamfruitbomen met appel, peer en pruim omzoomd met een gemengde haag

HAAGAANPLANT OP OF ROND HET ERF

Gemengde hagen met snoeihoogte tot 1.50 meter met de soorten hazelaar, hulst, liguster en krent en Gelderse roos

AANPLANT PERCEELSRANDEN

Knotbomen in een kleine groep of solitair van zwarte els of kraakwilg
Houtwal (windscherm);
- Boomvormers zonder struiklaag door een lijnvormige aanplant van zomereik en/of zwarte els
- Boomvormers met struiklaag: boomvormers zoals witte els, zachte berk, zoete kers en zomereik en struiklaag van krent, hazelaar, wegedoorn, egelantier, geoorde wilg, boswilgen/of lijsterbes

AANLEG EN AANPLANT OP PERCELEN

Stroken met struweelbeplanting langs (vochtige) beekrand bestaande uit hazelaar, kardinaalsmuts, wegedoorn en/of egelantier geoorde wil en/of boswilg
Extensief beheerd grasland of natte strooiselruigte met broeihopen op perceeldelen in lager gelegen percelen van het beekdal. Opvang van hemelwater via een poel.

TIPS

Hekwerken en afrasteringen; sluit het erf niet onnodig af met hekken en afrasteringen. Maak noodzakelijke afrastering minder zichtbaar door beplanting of een haag. Kies ook eens voor een houten hek of palen van kastanje hout.
Vermijd overvloedige verlichting. Plaats verlichting zo laag mogelijk bij de grond.
Leg niet meer verharding aan dan strikt noodzakelijk
Plant hoge bomen minimaal 2 meter van de erfscheiding en houdt bij het bepalen van de plaats van aanplant rekening met schaduw en kroon diameter van de volwassen boom.
Maak het ook aantrekkelijk voor dieren. Verwerk vrijkomend snoeihout als houtril door stamhout en/of takken te stapelen. Rillen met snoeihout vormen een biotoop voor amfibieën en insecten. Plant coniferen en bomen met een opvallende bladkleur in de voortuin en niet als erfscheiding.

Figuur 5: Handvaten vanuit het inspiratieboekje zandgronden

Deze handvaten geven aan dat op een erf/landschap gewerkt wordt met zowel eensoortige als gemengde hagen, met bomenrijen, boomgaarden en solitaire bomen. Stimulering van overhoeken, perceelsranden, bloemrijk grasland zorgt ook voor de biodiversiteitsimpuls. Naast inrichting ook met een juist beheer!

Figuur 6
**Het landschaps-
 inpassingsplan**

7. Het Landschapsplan met de beheer- en inrichtingsmaatregelen

De visie heeft geresulteerd in het definitieve plan. Met een juist beheer ontstaat er ook tevens een meerwaarde voor de ecologische waarden.

Deel 1 Landschappelijke inpassing

A) Aan te planten Beukenhagen rond de tuinzones

De hagen rond het tuindeel, waar het niet grenst aan het omliggende achterland bestaan uit mooie Beukenhagen. Om een opsplitsing te creëren tussen tuingrens en grens met landschap worden hier de Beukenhagen geplant (*Fagus sylvatica*), gewone beuk, met 4 stuks per meter en aanplantmaat 80-100. De hagen zullen een hoogte krijgen van 1,60 meter (is het voorstel, maar kan naar eigen invulling bepaald worden vanuit privacy) en worden jaarlijks half juli gesnoeid.

B) Aan te planten gemengde haag langs erf-tuinranden

De gemengde haag wordt met 4 stuks per meter en aanplantmaat van 80-100 aangelegd en er zal een haag ontstaan met een hoogte van 1,60 meter. Hiermee hou je zicht naar het omliggende gebied is het idee. Deze haag hoeft maar 1 x per jaar gesnoeid te worden, wellicht kan de haag langs de buitenzijde ook een keer overgeslagen worden met snoei, dus 1 x per 2 jaar, waarmee ruimte voor meer biodiversiteit.

Deze haag staat deels langs een hekwerk achterliggende weide en kan zijn de in combinatie met Ursusgaas en Robiniapalen.

Referentiebeeld gemengde haag en Ursus

De haag bestaat gemengd uit de volgende soorten:

20 %	Carpinus betulus	Haagbeuk
10 %	Fagus sylvatica	Gewone beuk
20 %	Acer campestre	Veldesdoorn
10 %	Ligustrum vulgare	Wilde liguster
10 %	Cornus mas	Gele kornoelje
20 %	Rhamnus frangula	Vuilboom
10%	Cornus sanguinea	Gewone kornoelje

C) Aan te planten bomen rond erf-tuinranden

Hier worden enkele bomen gezet die naast een begeleiding aan de straatzijde vervullen ook bijdragen aan het kader van de woningen aan de achterzijde..

Aanplantvoorstel is:

Straatzijde 3 Tilia cordata Winterlinde

Achter op erf-tuin:

1 Alnus cordata Hartbladige Els
1 Fraxinus ornus Hongaarse Es
1 Tetradium daniellii Wilde bijenboom

De bomen hebben bij aanplant een maat van 14-16, zodat ze enige body hebben. De bomen verder weinig snoei nodig, behalve enige opkroning en kunnen volledig uitgroeien. Weet dat de plantafstand mbt buurgrens 2 meter is en dat hiervan kan worden afgeweken in samenspraak met de buurman (eigenaar weitje dhr. Linskens).

D) Aan te leggen infiltratiewadi per woning

Dit is een laagte van 25 x 2 x 0,60 meter, creatief vormgegeven/gemaakt met flauw talud 1:1 en daarom ook onderdeel van het erf-tuindeel.

De infiltratielaagte voldoet hiermee aan de normen van de watertoets en zal op deze grond functioneel zijn en 25 m3 kunnen opvangen en hier laten infiltreren. Bij een calamiteit kan het water afvloeien naar achterliggend weitje, maar dit zal nimmer voorkomen.

Deel 2 Aanvullende elementen tbv kwaliteitsbijdrage incl.btw

E) Aan te planten bosschages (600 stuks = €1110,-) en bomen (13 x €76,77= € 998,00)

De aangegeven plekken worden kleine struikenbossages geplant en uitgerasterd. Als inkleding en bij poel als ruigte/beschutting voor fauna. En de verdere omkadering van het weilje. De aanplant is met struiken, groepsgewijs en onderlinge plantafstand 1,25 x 1,25 meter. Maat plantsoen is 80-100 in onderstaande soorten.

			Aantal per groep
25 %	Cornus mas	Gele kornoelje	3
10 %	Euonymus europaeus	Kardinaalsmuts	3
5 %	Salix aurita	Georde wilg	2
20%	Rhamnus frangula	Vuilboom	3
15 %	Cornus sanguinea	Kornoelje	3
15 %	Amelanchier lamarckii	Krentebom	3
20 %	Viburnum opulus	Gelderse Roos	3

Het beheer is de struiken iedere 4 jaar terugsnoeien en de takken verwerken als ril in de struiken.

Referentiebeeld bosschage

In deze bosschages worden op onderlinge afstand van 6 meter 13 bomen gezet.

- 3 Quercus petraea Wintereik
- 6 Alnus glutinosa Zwarte els
- 3 Ulmus laevis Fladderiep
- 1 Populus trichocarpa Balsempopulier

De bomen staan gemengd door mekaar met een aanplant maat van 12-14.

Na de aanplant wordt de betreffende strook ingezaaid met een klaver-kruidenmengsel, dat de zode sluit en tevens stikstof bindt dat de eerste groei van de aanplant bevordert. Dit mengsel is te verkrijgen via www.neutkens.nl

F) Aan te planten transparante bomenrij (6x €76,77= € 460,62)

Op de aangegeven plekken de bomen aanplanten op variabele afstand, bij wijze van, toevallige bomen.

Dit zijn:

- 2 Alnus glutinosa Zwarte els
- 2 Quercus petraea Wintereik
- 2 Prunus avium Boskriek

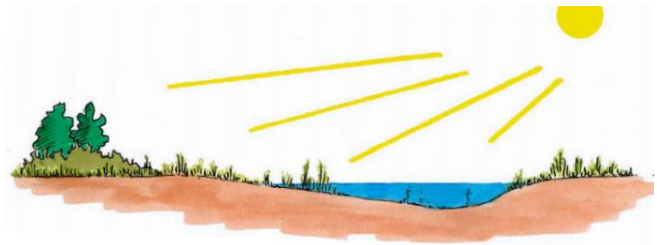
Er worden bomen aangeplant met maat 12-14 bij aanplant, zodat ze vanaf start enige body hebben. Dit zijn makkelijke bomen, daar deze het minste onderhoud vergen. Het is wenselijk dat de bomen hun mooie habitus verkrijgen, waarbij enige opkroning noodzakelijk is en de boom verder kan uitgroeien. De bomen staan buiten het raster, zodat er geen veevraat is.

G) Aan te leggen natuurlijke poel (480 m³ x € 5,51= €2644,80)

Bovenstaande beeld geeft weer hoe de poel als laagte er uit komt te zien, als een soort nevengeil langs de beekloop. Met een (insteeklengte/breedte) van 32 x 10 meter op een creatieve manier, ontstaat er een laagte- poel, waar grondwater zal staan en er een duurzaam natuurlijk element ontstaat.

Een mooi knipoog naar het beekdal. Hierbij is het zo dat het zand wordt verwerkt onder de bosschages, niet in de weide welke juist wat lager moet liggen (beekdaleffect). De poel moet voldoen aan onderstaand principe.

Doorsnede poel met flauwe helling op zonzijde.

Met een diepte van 2,50 meter, taluds 1: 1 (zuid) en 1: 3 (noord) zal hij altijd water bevatten. Wellicht slibt de bodem dicht en zal hij nog meer water bevatten. Zeker met een GHG van 1 meter onder maaiveld is nabij de beekloop is dit mogelijk.

Beheer van de poel, op een natuurlijke wijze, is vegetatie o.a. aan de west-oostzijde 1 x per jaar gefaseerd 50 % maaien en afvoeren in oktober, zodat je iedere 2 jaar het betreffende deel maait.

H: Beheer graskruidenweitje

Het weiland is al een redelijk extensief weitje.

Middels een verschrallingsbeheer zal het navolgende streefbeeld gehaald worden:

Beheergebied (streefbeheertype)

Streefbeheertype: N12.02

Kruiden- en faunarijk grasland

Door een extensief beheer, 1 x maaien (90 %) en afvoer na 1-7 en verder extensief begrazen (dus in bepaalde afgebakende perioden, niet jaarrond ivm bloei kruiden) wordt de kruidenrijkdom steeds meer. Bij het maaien is het wenselijk wat overhoeken of randen te laten staan, dat erg goed is voor o.a. de solitaire bij.

Door het extensieve nabeweiden (van 15-7 tot september) is er ook vegetatie in de wei, wat de winter in gaat en hiermee voor vele soorten schuilgelegenheid.

Waarom maaien?

Het bloemrijk grasland zoals we dit kennen in West Europa is ontstaan door een eeuwenlang agrarisch ritme van maaien en hooien. Dit hooi verzamelden boeren als wintervoedsel voor het vee. Als gevolg hiervan werden voedingsstoffen weggenomen en ontstond een redelijk schrale situatie waarop een bloemrijk grasland goed kan gedijen.

Bij het goed beheren van ons bloemrijk grasland nemen we de werkwijze van de ouderwetse boer daarom dus als uitgangspunt.

Als we niet maaien, dan verruigt en vergrast de bloemenweide en zullen de bloemen verdwijnen. Grassoorten en ruigtekruiden reageren sterker op voeding en zullen de bloemplanten verdringen. In de huidige zwaar bemeste weilanden vinden we dan ook weinig bloemen en weinig wilde grassoorten.

Maaien en afvoeren doen we in de eerste plaats dus om de bodem te verschralen om daarmee de bloemrijkheid te stimuleren. In een iets gevorderd stadium of wanneer we meer kennis en ervaring hebben, kunnen we ook specifiek beheren, bijvoorbeeld om juist meer vlinders, meer bijen of juist meer verschillende plantensoorten te stimuleren.

Wanneer maaien? Hoe vaak maaien?

Het juiste maaitijdstip is afhankelijk van het doel wat we hebben. Daarnaast hangt het tijdstip en de frequentie van maaien af van de grondsoort en de voedselrijkheid van de bodem. Over het algemeen zullen we, zeker in de beginfase, vooral willen verschralen. Denkend aan de werkwijze van de ouderwetse boer, dan zullen we dit dus doen als het gewas uitgedroogd is, maar nog niet is ingestort. Als algemeen uitgangspunt voor een verschralingsbeheer kunnen we het volgende aannemen:

- Maai **schraal** bloemrijk grasland één keer: in september.
- Maai **matig schraal** tot matig voedselrijk bloemrijk grasland twee keer: eind juli en nogmaals in september-begin oktober.

I: Plaatsen landschapspoort € 700,-

De kers op de taart is om naar de entree weitje een landschapspoort te creëren. Mooie focus naar het weitje! Wellicht met de naam van de oude plek als knipoog naar het verleden.

7. Conclusie

Dit landschapsplan met beplantingsplan met beheer geeft weer wat aangeplant en verfraaid wordt om vanuit het bestaande er een mooi groen geheel van te maken. Dit vormt een mooi landschappelijk plaatje, voor de initiatiefnemers, de voorbijgangers en de omgeving. Maar ook tbv de biodiversiteit.

Naast de inpassing zijn er extra elementen toegevoegd, wat een financiële inspanning vergt van € 4803,42. Dit kan in mindering worden gebracht van de vastgestelde kwaliteitsbijdrage, zodat de afdracht in geld zal zijn €490.196,60.

28-3-2022

